

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки і торгівлі

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
БІЗНЕС-АНАЛІТИКА

підготовки бакалавра

Луцьк – 2026

Силабус вибіркового освітнього компонента «БІЗНЕС-АНАЛІТИКА» підготовки бакалавра

Розробник: Бортнік С.М., доцент кафедри економіки і торгівлі, кандидат економічних наук, доцент

Силабус погоджено:
гарант ОПІ
Підприємництво, торгівля та
біржова діяльність

Світлана БОРТНІК

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри економіки і торгівлі
протокол №6 від 12.01.2026 р.

Завідувач кафедри

Олена ПАВЛОВА

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	07 Управління і адміністрування, 076 Підприємництво та торгівля, Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 150 /5		Рік навчання 3
ІНДЗ: є		Семестр 6
		Лекції 10 год.
		Практичні 20 год.
		Самостійна робота 110 год.
		Консультації 10 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Українська
Сторінка курсу в MOODLE		https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=3076

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові – Бортнік Світлана Миколаївна
 Науковий ступінь: кандидат економічних наук
 Вчене звання: доцент
 Посада: доцент кафедри економіки і торгівлі
 Контактні дані: 0953267477 Bortnik.Svetlana@vnu.edu.ua
 Дні занять: <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента.

Силабус вибіркового освітнього компонента «Бізнес-аналітика» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня освіти.

Курс «Бізнес-аналітика» належить до переліку вибірових освітніх компонентів за освітнім ступенем «Бакалавр» для підготовки бакалаврів спеціальності 076 Підприємництво та торгівля за освітньо-професійною програмою Підприємництво, торгівля та біржова діяльність. Курс присвячений теоретико-методологічним засадам та прикладним аспектам бізнес-аналітики. Бізнес-аналітика являє собою процес перетворення даних в інформацію, тобто у нові знання, які можуть бути використані для збільшення ефективності та конкурентоздатності підприємства.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою вивчення ОК є формування знань з концептуальних основ бізнес-аналітики економічних явищ, які відбуваються в результаті здійснення як окремих бізнес-процесів, так і всієї діяльності фірм в цілому, набуття вмінь встановлення причинно-наслідкових зв'язків цих явищ і процесів, розробку рекомендацій, спрямованих на підвищення ефективності діяльності підприємства, його конкурентоспроможності та забезпечення стійкого розвитку.

Завдання ОК:

- розкрити методологічні засади, методичний інструментарій і практичні аспекти бізнес-аналітики;
- розкрити особливості економічної аналітики традиційних і нових об'єктів аналізу з використанням відкритих джерел даних та новітніх інформаційно-аналітичних платформ;
- сформуванню системне уявлення про напрями оцінювання та аналізу бізнесу з погляду складових його внутрішнього і зовнішнього середовища;
- висвітлити методи й інструменти аналітики в бізнесі з акцентом на сучасні методи і моделі роботи з великими даними;
- оволодіння інструментарієм аналітики ресурсного потенціалу фірми, зокрема, людських ресурсів та інших активів, а також витрат і результатів господарської діяльності.

3. Soft skills.

Вивчення курсу сприяє розвитку таких навичок як критичне та аналітичне мислення. Зазначені навички сприяють розвитку здатності аналітично мислити, комплексно оцінювати ситуацію, поточний і перспективний стан бізнесу та приймати обґрунтовані рішення щодо напрямів розвитку підприємства, розвивають відповідальність за точність проведених розрахунків оціночних показників, здатність генерувати нові ідеї на основі ґрунтовного аналізу та синтезувати нестандартні управлінські рішення щодо оптимізації бізнес-процесів.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Методологічні основи бізнес-аналітики та фінансова аналітика підприємства						
Тема 1. Бізнес-аналітика і її місце в системі управління підприємством	13	1	2	9	1	О,Т,РЗ/ 5
Тема 2. Особливості аналізу бізнес-процесів	13	-	2	10	1	О,Т,РЗ/ 6
Тема 3. Інформація в бізнес-аналітиці	8	1	2	5	-	О,Т,РЗ/ 6
Тема 4. Економічна аналітика активів фірми	13	1	-	11	1	О,Т,РЗ/ 6
Тема 5. Аналітика фінансових результатів у бізнесі	14	1	2	10	1	О,Т,РЗ/ 6
Тема 6. Аналітика фінансового стану та ділової активності бізнесу	14	1	2	10	1	О,Т,РЗ/ 6
Разом за модулем 1	75	5	10	55	5	35
Змістовий модуль 2. Аналітика внутрішнього і зовнішнього бізнес-середовища фірми та прийняття рішень						
Тема 7. Основи HR-аналітики	13	1	2	9	1	О,Т,РЗ/ 6
Тема 8. Методи факторного аналізу в бізнесі	13	-	2	10	1	О,Т,РЗ/ 6
Тема 9. Економічна аналітика витрат фірми	8	1	2	5	-	О,Т,РЗ/ 6
Тема 10. Аналітика ринкової кон'юнктури	13	1	-	11	1	О,Т,РЗ/ 5
Тема 11. Інтегральне оцінювання бізнес-середовища	14	1	2	10	1	О,Т,РЗ/ 6
Тема 12. Аналітика ризиків в бізнесі та методи їх мінімізації	14	1	2	10	1	О,Т,РЗ/ 6
Разом за модулем 2	75	5	10	55	5	35
Види підсумкових робіт						Бал
Підсумкова контрольна робота 1						15
Підсумкова контрольна робота 2						15
Усього годин:	150	10	20	110	10	100

Форма контролю*: ДП – дискусійні питання; Т – тестування; О - опитування; ПЗ – виконання практичних завдань; ІНДЗ – індивідуальне навчальне/науково-дослідне завдання здобувача освіти; ПКР – підсумкова контрольна робота

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота здобувача освіти (СРЗО) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачем освіти самостійно під методичним керівництвом викладача.

До завдань самостійної роботи, які запропоновані здобувачам освіти, віднесено вивчення лекційного матеріалу, робота з вивчення рекомендованої літератури, вивчення основних термінів та понять за темами дисципліни, підготовка до практичних занять, тестування, контрольна перевірка кожним здобувачем освіти особистих знань за питаннями для самоконтролю.

Завдання самостійної роботи здобувачів вважаються виконаними, якщо вони: здані у визначені терміни; повністю виконані; не мають логічних і розрахункових помилок. Прийом і консультування щодо виконання завдань самостійної роботи здобувачів проводяться викладачем згідно встановленого графіку.

Завдання для самостійної роботи розміщені за посиланням: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=3076>

V. Політика оцінювання

Політика щодо відвідувань занять: відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених силабусом. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений час згідно затвердженого графіка.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в наукових заходах тощо) навчання може відбуватись в цей період в онлайн формі або за індивідуальним планом за погодженням із викладачем.

Здобувач освіти повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти визначається Положенням про визнання результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<https://is.gd/tg0qDU>).

Політика щодо академічної доброчесності окреслюється Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://is.gd/6X2p4c>) та Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://is.gd/Yb4S7e>).

Політика щодо дедлайнів та перескладання: у випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Політика щодо додаткових (бонусних) балів: здобувачам освіти можуть бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю максимум 15 балів за такі види робіт: опубліковану наукову статтю у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікацію тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали; підготовку та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 7 балів; перемогу у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 15 балів; подачу проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

VI. Підсумковий контроль

Порядок організації поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої

освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 26.06.2025 р. (<https://is.gd/4TlaU2>).

Семестровий залік виставляється здобувачам освіти на підставі результатів виконання усіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру за 100-бальною шкалою. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються.

Перездача підсумкового контролю освітнього компонента проводиться у вигляді письмової відповіді на одне теоретичне питання (30 балів) та розв'язку двох ситуаційних вправ – по 35 балів кожне). Максимальна оцінка за залік – 100 балів.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком освітнього процесу.

Перелік питань на залік

1. Бізнес-аналітика як дисципліна. Сфери застосування бізнес-аналітики на підприємстві.
2. Бізнес-аналітик на підприємстві: роль, професійні навички та інтереси.
3. Бізнес-процеси підприємства: суть, межі та види.
4. Методики аналізу бізнес-процесів.
5. Показники ефективності бізнес-процесу.
6. Сутність інформації та її види в економічній аналітиці.
7. Джерела інформації в аналітиці. Відкриті дані.
8. Звітність суб'єктів бізнесу.
9. Організація аналітичної роботи.
10. Сутність і напрями аналізу активів.
11. Класифікація і види оцінки активів.
12. Показники аналізу необоротних активів.
13. Класифікація і показники аналізу оборотних активів.
14. Сутність і напрями аналізу фінансових результатів.
15. Аналіз рівня і динаміки фінансових результатів.
16. Аналіз показників рентабельності.
17. Факторний і маржинальний аналіз прибутку.
18. Сутність і напрями аналізу фінансового стану фірми.
19. Економічна оцінка балансу. Агрегований аналітичний баланс.
20. Аналіз фінансової стійкості.
21. Аналіз ліквідності та платоспроможності.
22. Аналіз ділової активності.
23. Фінансовий скоринг фірми за методикою YouControl.
24. Сутність, види і джерела даних HR-аналітики.
25. Метрики в HR-аналітиці.
26. Аналіз складу працівників та ФЗП.
27. Рух персоналу. Аналітика рекрутингу.
28. Робочий час і продуктивність праці.
29. Витрати на персонал.
30. Сутність і класифікація методів факторного аналізу.
31. Алгоритм факторного аналізу.
32. Методичні прийоми детермінованого факторного аналізу.
33. Прикладні детерміновані індексні моделі.
34. Сутність і напрями аналізу фінансових результатів
35. Аналіз рівня і динаміки фінансових результатів
36. Аналіз показників рентабельності
37. Факторний і маржинальний аналіз прибутку
38. Сутність і напрями аналізу витрат

39. Сутність і напрями аналізу ринкової кон'юнктури.
40. Обстеження ділової активності бізнесу
41. Синтетичні індикатори в аналізі ринкової кон'юнктури
42. Дослідження бізнес-циклу
43. Індекси сезонності в аналітиці та прогнозуванні
44. Інтегральні оцінки бізнес-середовища у міжнародній практиці
45. Економічні ризики та їхні види
46. Показники оцінювання економічних ризиків
47. Способи мінімізації економічних ризиків
48. Методи опрацювання результатів експертного опитування
49. Бізнес-рішення та підходи до їхнього прийняття
50. Одно- і багатокритеріальні задачі у прийнятті бізнес-рішень

Шкала оцінювання

Оцінювання результатів складання підсумкового контролю у вигляді заліку здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в Університеті системою контролю знань за 100-бальною шкалою з переведенням у лінгвістичну оцінку.

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

Критерії оцінювання результатів навчання:

60-100 балів (зараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені силабусом, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; при виконанні завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

1-59 балів (незараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, теоретичний зміст курсу не освоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених силабусом завдань не виконано або містять грубі помилки.

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Бортнік С. М., Волинець І. Г. Удосконалення планування діяльності підприємницьких структур на основі бізнес-аналітики: організаційні та методичні підходи. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки". 2025. № 8. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2025-8-11329>
2. Бортнік С.М., Наумчук В. В. Аналіз впливу урбанізації на стратегічний розвиток малого та середнього бізнесу в місті: проблеми та перспективи. *Фаховий міжнародний науковий журнал "Інтернаука"*. Серія: "Економічні науки". 2024. № 9 (89) вересень. URL: <https://www.inter-nauka.com/issues/economic2024/9/>
3. Варенко В.М. Інформаційні продукти, послуги, ринок : навч. посібник / В.М. Варенко, С.А. Борисенко. Київ : Талком, 2021. 188 с.
4. Економічна аналітика в бізнесі: навч. посібник / [О.С. Гринькевич, С.О. Матковський, А.В. Сидорова та ін.]; за ред. О.С. Гринькевич, С.О. Матковського, А.В. Сидорової, Н.С. Струк. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. 480 с.
5. Лаговський В. В. Бізнес-аналітика та моделювання: навч. посібник / В. В. Лаговський, В. М. Краєвський. Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2020. 442 с.
6. Методика розрахунку індикаторів ділових очікувань. Київ : Держстат України, 2021. Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.

7. Основи бізнес-аналізу. Текст лекцій для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх форм навчання / Укл. Н. В. Якименко-Терещенко, О. В. Сиром'ятникова. Харків: НТУ «ХП», 2020. 88 с.

8. Сотник А. Бізнес-діагностика. Конспект лекцій для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» денної та заочної форми навчання спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» Житомир: ДУ Житомирська політехніка, 2022. 62 с.

9. Управлінський аналіз бізнесу (за видами економічної діяльності): навчальний посібник / І. М. Парасій-Вергуненко, К. О. Назарова, В. Ю. Гордополов, К. В. Безверхий, В. Д. Гоцуляк, М. О. Нежива, В. С. Негоденко. Київ: Вид. «Центр учбової літератури», 2024. 586 с.

Інтернет-ресурси

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuu.gov.ua/>
2. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
3. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
4. Державна служба статистики URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Інформаційні ресурси у цифровому репозиторії бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua>
6. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.
7. Відкриті дані для бізнесу. Режим доступу : <https://osvita.diiia.gov.ua/courses/open-data>
8. Експерт-Рейтинг. Рейтингове агенство. Офіційний сайт. URL: <http://www.expert-rating.com>.
9. Єдиний державний веб-портал відкритих даних. URL: <https://data.gov.ua>.
10. Пошуково-аналітична система .007. URL: <https://www.007.org.ua>.
11. Що таке відкриті дані та як ними користуватися? На chasi: веб-сайт. URL: <https://nachasi.com/2018/06/12/vidkryti-dani>.
12. Opendatabot. URL: <https://opendatabot.ua>.
13. Start Business Challenge. URL: <https://sbc.regulation.gov.ua>.
14. The Global Open Data Index. URL: <https://index.okfn.org/place>.
15. Youcontrol UA URL: <https://youcontrol.com.ua>.
16. Vkursi. Досьє на підприємства. URL: <https://vkursi.pro>.